

Ο χειμwnιάτικος ήλιος μόλις έχει ανατείλει πίσω από τη Ζήρεια. Ο Γιάννης Κοφινάς ανταμείβεται πλουσιοπάροχα με την απίστευτη εικόνα που απαθανατίζει με τις ονειρικές αντανακλάσεις της Ντουρντουβάνας και του Χελμού στα αρυτιδωτα νερά της Λιμνης Δόξα.

ΛΙΜΝΗ ΔΟΞΑΣ (ΦΕΝΕΟΥ)

ΓΑΛΑΖΙΕΣ ΠΙΝΕΛΙΕΣ ΣΤΗΝ ΟΡΕΙΝΗ ΚΟΡΙΝΘΙΑ

ΚΕΙΜΕΝΟ: ΘΕΟΦΙΛΟΣ Δ. ΜΠΑΣΓΙΟΥΡΑΚΗΣ
ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ: ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΟΦΙΝΑΣ

Ένα τμήμα από το υπέροχο Οροπέδιο του Φενεού, με τον λόφο του Αγίου Κωνσταντίνου σε πρώτο πλάνο και τους ορεινούς όγκους του Χελμού (Αροάνια) και της Ντουρντουβάνας, στα βόρεια και στα δυτικά. Το σχήμα του οροπεδίου είναι περίπου τριγωνικό και η έκτασή του ξεπερνάει τις 220.000 στρέμματα. Καλλιεργούνται χιλιάδες δέντρα καρυδιάς, της οποίας το ξύλο είναι άριστης ποιότητας και εμπορεύεται από τους κατοίκους. Το υψόμετρο των 850 μ. του οροπεδίου εξασφαλίζει πολύ καλή ποιότητα σε όλα τα προϊόντα της γης του Φενεού. Ιδιαίτερα όμως φημισμένα και περιζήτητα είναι τα πολύ μικρά και νόστιμα φασόλια.

Όταν ο Γιάννης Κοφινάς με παρότρυνε - και τελικά με έπεισε - να επιχειρήσω ένα ταξίδι - αστραπή στον Φενεό, πίστευα πως θ' αντίκριζα απλά μια ακόμα λίμνη της Ελλάδας. Βρέθηκα μπροστά σ' ένα τοπίο μεγαλειώδες, ένα ορεινό οροπέδιο, που τη βορειοδυτική του άκρη κοσμούσαν γαλάζιες πινελιές. Ήταν τα γαλήνια νερά της "**Λίμνης Δόξας**", πιο γνωστής ως "**Λίμνης Φενεού**". Κι αναρωτήθηκα για άλλη μια φορά, τότε επιτέλους θα πω με βεβαιότητα, ότι γνωρίζω την Ελλάδα. Το πιθανότερο είναι πως μάλλον δεν θα το πω ποτέ...

ΤΟ ΑΘΕΑΤΟ ΟΡΟΠΕΔΙΟ

Η ένδειξη στο οδόμετρο του αυτοκινήτου είναι 549 χλμ. ακριβώς. Τόση απόσταση κατέγραψε από τη Θεσσαλονίκη ως το Κιάτο. Εγκαταλείπω την Εθνική οδό Κορίνθου - Πάτρας, μπαίνω στο Κιάτο και αμέσως στρίβω αριστερά και αρχίζω ν' ανηφορίζω με κατεύθυνση προς **Γκούρα**. Ξεμακραίνει ο κάμπος με τις λεμονιές και τα περιβόλια του, μένει χαμηλά ο Κορινθιακός κόλπος με τα γαλιανά νερά του. Γύρω μου εκτείνονται πλαγιές με απέραντους αμπελώνες αλλά και τεράστιες εκτάσεις με καμένα πεύκα. Είν' ένα θέαμα ζοφερό, μια συγλο-νιστική αντίθεση με το συνολικό ειδυλλιακό

τοπίο, που φέρνει απότομα στη μνήμη τις πύρινες εικόνες των τελευταίων χρόνων.

Μερικά χιλιόμετρα πιο πάνω φεύγει από το οπτικό πεδίο οριστικά ο κάμπος και η θάλασσα, σ'όλο το νότιο και ανατολικό ορίζοντα απλώνεται ένα μακρόστενο οροπέδιο με ορεινούς αιπελώνες, χωριουδάκια και ανάμεσά τους τη **Λίμνη Στυμφαλία**, γαλήνια και μυστηριώδη μες τους απέραντους καλαμιώνες της.

Στη συμβολή των δρόμων για Καστανιά και Λαύκα προβάλλει το **Καρτέρι**, χωριό που πήρε το όνομά του από το καρτέρι των κυνηγών. Στρίβουμε δεξιά για **Καστανιά**. Τα αμπέλια, το οροπέδιο κι οι επίπεδες επιφάνειες δίνουν τη θέση τους σε πυκνά έλατα και αλλεπάλληλες στροφές. Περίπου 8 χιλιόμετρα πιο πάνω η Καστανιά είν' ένα δημοφιλές και πασιγνωστο χωριό, αν κρίνω από τις δεκάδες των αυτοκινήτων, που είναι σταματημένα μπροστά στις πάμπολλες ταβέρνες της. Ολόγυρα το τοπίο είναι επιβλητικό, με έλατα, πυκνή βλάστηση και περίπλοκο ορεινό ανάγλυφο. Πού βρίσκεται όμως το Οροπέδιο του Φε-νεού; Μέσα σε ποια βουνά είναι κρυμμένο; Τίποτε δεν προδικάζει ακόμα την ύπαρξή του, παραμένει αθέατο. Η απορία μου δεν κρατάει για πολύ, τρία χιλιόμετρα μετά την Καστανιά ο ανήφορος γλυκαίνει, οι απότομες πλαγιές της Ζήρειας χαμηλώνουν, μπροστά μου, σε υψόμετρο 1100 μέτρων, σχηματίζεται ένας όμορφος αυχένος. Στην άκρη του ο βορειοδυτικός ορίζοντας ανοίγει, κάτω χαμηλά απλώνεται με αρχοντική μεγαλοπρέπεια το Οροπέδιο του Φενεού. Καλυμμένο όπως είναι από λεπτή καταχνιά, προβάλλει όλο μυστήριο και γοητεία, κυκλωμένο από πανύψηλες κορφές, τη **Ζήρεια** ή **Κυλλήνη** στ' ανατολικά με 2374 μ. ύψος, τον **Χελμό** ή **Αροάνια** στα βο-ρειοδυτικά με 2338 μ. και λίγο νοτιότερα την **Ντουρντουβάνα** με 2109 μ. Τους ορεινούς φρουρούς του Φενεού συμπληρώνουν στα νότια ο **Σαϊτάς** και ο **Ολίγυρτος** με 1811 και 1934 μέτρα.

Σ' αυτή τη θεαματική γεωλογική χοάνη κατευθύνομαι μετά από 600 χιλιόμετρα και σχεδόν 8 ώρες οδήγησης. Ο **Γιάννης Κοφινάς** και η **Όλγα** με καλωσορίζουν στην Γκούρα, την ωραία αυτή παραδοσιακή κωμόπολη, που είναι σκαρφαλωμένη σε υψόμετρο 950 μέτρων και είναι η πρωτεύουσα του Δήμου

Φε-νεού. Μέσα Μάρτη, χτισμένη όπως είναι η Γκούρα στους δυτικούς πρόποδες της Ζήρειας, δέχεται τις παγωμένες ριπές του ανέμου από τις χιονισμένες κορυφές του πανύψηλου βουνού.

Το κρύο μας αιφνιδιάζει, ο δύσπροπος φετινός χειμώνας αρνείται ακόμα να παραδώσει τη σκυτάλη του χρόνου, τα τελευταία του χιόνια συνυπάρχουν με τα πρώτα αγριολούλουδα της άνοιξης.

ΟΡΟΠΕΔΙΟ ΦΕΝΕΟΥ - ΤΟΠΟΣ ΕΛΚΥΣΤΙΚΟΣ

Ξημερώνει στη Γκούρα και το κρύο είναι διαπεραστικό. Εδώ, στο υψόμετρο των 1000 περίπου μέτρων της ορεινής Κορινθίας, η άνοιξη αργεί ακόμα. Όσο το χιόνι παραμένει στις κορυφές των βουνών, οι καμινάδες των σπιτιών θα καπνίζουν ασταμάτητα.

Ξεκινάμε την περιήγησή μας στο Οροπέδιο του Φενεού για μια πρώτη γνωριμία. Πολύ γρήγορα διαπιστώνω, ότι θα αδικούσα τον ωραίο αυτό τόπο, αν επιχειρούσα να τον παρουσιάσω στα πλαίσια ενός σύντομου άρθρου. Θα μπορούσε τόσα πολλά να πει κανείς για τη μυθολογία και τους θρύλους που περιβάλλουν το Φενεό, για την αρχαία και νεότερη ιστορία του, για τα δέκα παραδοσιακά και όμορφα χωριά του. Αποφασίζουμε λοιπόν να μεταθέσουμε την σφαιρική παρουσίαση της περιοχής σε επόμενο άρθρο και να επικεντρώσουμε προς το παρόν την προσοχή μας στη Λίμνη Δόξα και στην ιστορική Μονή του Αγ. Γεωργίου του Φενεού.

-Αυτό όμως δεν μας εμποδίζει να ρίξουμε και μια ματιά από ψηλά, επιμένει ο Γιάννης και ευτυχώς δικαιώνεται για την επιμονή του.

Διασχίζουμε το οροπέδιο προς τα δυτικά, φτάνουμε στην **Αρχαία Φενεό** - που το μουσείο της είναι δυστυχώς κλειστό - και, αμέσως πιο πάνω, βρισκόμαστε στο **Πανό-ραμα**, μικρό οικισμό με αρκετά παραδοσιακά σπίτια, χτισμένο σε υψόμετρο 1000 μέτρων. Η παλιά ονομασία του οικισμού ήταν "**Φονιά**" (μάλλον παραφθορά της λέξης Φενεός) και, όπως υποδηλώνει η σύγχρονη ονομασία του, η θέα προς το οροπέδιο και την λίμνη είναι πανοραμική.

Ένας χωματόδρομος ανηφορίζει από την είσοδο του χωριού προς τα δυτικά. Σε αρκετά

σημεία του είναι δύσβατος και λασπωμένος, σε κάποια άλλα σημεία σκιερά το χιόνι εξακολουθεί να παραμένει. Ο Μάρτης πλησιάζει προς το τέλος του, έχω την εντύπωση ότι δεν βρίσκομαι στην Πελοπόννησο αλλά σε κάποιο βουνό της Βορείου Ελλάδος. Μέσα σε λίγα λεπτά εισχωρούμε σ' ένα πυκνό δάσος με έλατα και πεύκα. Από τις πρόσφατες βροχές και τα χιόνια που λιώνουν στα ψηλά, δημιουργούνται άφθονα ρυάκια και ρέματα, που όλα καταλήγουν χαμηλότερα στη λίμνη. Σε κάποια σημεία της διαδρομής, εκεί που η βλάστηση είναι αραιότερη, αποκαλύπτεται ανάμεσα απ' τους κορμούς των πεύκων το πανόραμα της λίμνης. Όσο ανηφορίζουμε, τόσο πιο πολύ μι-κραίνει η επιφάνεια της λίμνης, ώσπου απομένει μια μικρούλα, γαλάζια πινελιά. Λίγο πιο πάνω φτάνουμε σε μια διασταύρωση, που προς τα δεξιά της οδηγεί στο σύγχρονο εκκλησάκι των **Αγίων Πάντων**. Ένα

μονοπάτι 200 περίπου μέτρων μας οδηγεί στο γνωστό βράθρο "**Τρύπα**" του Φενεού, βάθος 190 μέτρων, που για πρώτη φορά εξερευνήθηκε από τα μέλη της "**Ελληνικής Σπηλαιολογικής Εταιρείας**", **Νίκο Λελούδα** και **Στάθη Παυλίδη**. Δυστυχώς το βράθρο αυτό έχει συνδεθεί με μερικές από τις πιο τραγικές στιγμές του Εμφυλίου Πολέμου.

Δυο περίπου χιλιόμετρα πάνω από την διασταύρωση των Αγίων Πάντων φτάνουμε στο θεαματικό "**Διάσελο του Κυνηγού**", έναν αυχένα σε υψόμετρο 1500 μέτρων. Στο σημείο αυτό ξαναγυρίζει ο χειμώνας. Ο αέρας είναι ψυχρός και δυνατός, μεγάλες ποσότητες χιονιού καλύπτουν τις πλαγιές και τα σκιερά σημεία του δρόμου. Απέναντί μας στα βόρεια ορθώνεται ο όγκος του Χελμού, ενώ πολύ κοντά μας στα νότια ξεπροβάλλουν μέσα από τα σύννεφα οι απόκρημνες κορυφές της Ντουρντουβάνας. Από το σημείο αυτό ξεκι-

Από τις χιονισμένες πλαγιές της Ντουρντουβάνας η θέα της λίμνης Δόξα ή Φενεού είναι πανοραμική. Πάνω ακριβώς από τη λίμνη δεσπόζει ο λόφος του Αγίου Κωνσταντίνου ενώ στο βάθος ο ανατολικός ορίζοντας κυριαρχείται από την χιονόλευκη κορυφογραμμή της Ζήρειας ή Κυλλήνης.

νάει ως την κορυφή ορειβατικό σηματοδοτημένο μονοπάτι.

-*Κάπου εδώ βρεθήκαμε με την Ιωάννα Βούλγαρη λίγο πριν λήξει ο χρόνος, θυμάται ο Γιάννης. Ήταν καταχέιμων και σκοπεύαμε ν' ανεβούμε στην κορυφή της Ντουροντουβάνας. Δεν είχαμε όμως υπολογίσει το ύψος του χιονιού, κάποια στιγμή το μονοπάτι είχε χαθεί, δεν ξέραμε πια αν βαδίζαμε πάνω σε θάμνους, σε πέτρες ή σε ξύλα...*

Από το Διάσελο του Κυνηγού κατηφορίζουμε λίγο δυτικά, προς το **Πλανητέρο**. Είναι μια ωραία διαδρομή με θεαματικό ορίζοντα, που περνάει από το φημισμένο "*Σπήλαιο των Λιμών*" και καταλήγει στα Καλάβρυτα. Ο δρόμος έχει καλή χάραξη και είναι βέβαιο, πως κατά τη διάρκεια της θερινής περιόδου, ακόμη και συμβατικά αυτοκίνητα μπορούν να επωφεληθούν απ' αυτή την υπέροχη εναλλακτική διαδρομή και να προσεγγίσουν το οροπέδιο του Φενεού.

ΛΙΜΝΗ ΔΟΞΑ

Στα ανατολικά της λίμνης Δόξα και δίπλα από το χωριό Αρχαία Φενεός, υψώνεται ο ομαλός λόφος του Αγίου Κωνσταντίνου με το ομώνυμο εκκλησάκι, που λέγεται ότι χτίστηκε στα 1900 πάνω σε ερείπια αρχαίου οικοδομημάτων. Λόγω της στρατηγικής θέσης του λόφου στο οροπέδιο, η θέα από την κορυφή του είναι υπέροχη, τόσο προς τα δυτικά, όπου εκτείνεται η λίμνη, όσο και περιμετρικά προς το οροπέδιο και τις κορυφές των βουνών που το περιβάλλουν.

Η τεχνητή λίμνη του Δόξα ή Φενεού, που δημιουργήθηκε με την κατασκευή φράγματος από το 1994 ως τον Σεπτέμβριο του 1996, βρίσκεται σε μέσο υψόμετρο 850 μέτρων, που είναι ανάλογο με το υψόμετρο των Πρεσπών. Η συνολική της έκταση φτάνει τα 475 στρέμματα, ο όγκος της τα 5,5 εκατομμύρια κυβικά μέτρα, ενώ το μέγιστο βάθος της δεν υπερβαίνει τα 28 μ. Ουσιαστικά το πρώτο νερό στον ταμιευτήρα της λίμνης άρχισε να συγκεντρώνεται τα Χριστούγεννα του 1996.

Ας ριξουμε όμως μια συνοπτική ματιά στην παλιά και νεότερη ιστορία της λίμνης, σύμφωνα με τα στοιχεία που παραθέτει στο οδοιπορικό του για τον Φενεό, ο Φιλολόγος - Γυμνασιάρχης ΑΓΓΕΛΟΣ ΜΠΟΥΒΗΣ. Κατά

τον συγγραφέα λοιπόν, που έχει γράψει το βιβλίο του το 1977: "*Σήμερα η λίμνη είναι πολύ μικρή. Το καλοκαίρι σχεδόν εξαφανίζεται, ενώ το χειμώνα απλώνεται σε 5-6 τετ. χιλιόμετρα. Η στάθμη όμως του νερού φθάνει κατά καιρούς τα 40 μέτρα και τότε η λίμνη απλώνεται σχεδόν σ' όλο το λεκανοπέδιο*"

Στις αρχές του 18ου αιώνα φαίνεται ότι σημειώθηκε η μεγαλύτερη άνοδος γιατί τα νερά έφτασαν στο "**Παλιομονάστηρο**" (το εκκλησάκι που βρίσκεται στο κέντρο της λίμνης). Μετά τη μεγάλη αυτή πλημμύρα χαρακτηριστική είναι εκείνη του 1829 που διήρκεσε μέχρι το 1833. Ένα τμήμα από αυτό τον όγκο των νερών που πλημμύριζαν το οροπέδιο, διέφευγε μέσα από υπόγειες καταβόθρες που υπήρχαν κοντά στο χωριό "**Μάτι**", στο νοτιότερο σημείο του οροπεδίου. Αυτή η διόδος που εύρισκαν τα πλεονάζοντα νερά ήταν και ο κύριος λόγος, που δεν επέτρεπε την δημιουργία μόνιμης λίμνης στο οροπέδιο του Φενεού. Υπάρχουν συνολικά τρεις καταβόθρες προς το μέρος του βουνού "*Σαϊτάς*" και μια στους πρόποδες της "*Σκίπεζας*", κοντά στο χωριό Μάτι. Από παλιά τα στόμια των καταβόθρων είναι χτισμένα γύρω με "χειλή", όπως τα πηγάδια. Φέρουν μάλιστα και προστατευτικό πλέγμα από σίδερο, που εμποδίζει σε διάφορα υλικά να φράσουν το στόμιό τους. Μετά την πλημμύρα των ετών 1829-33 και την φυσική αποξήρανση της λίμνης με την εξάτμιση, έγινε μια προσπάθεια από τον Σ. Νοταρά, για πλήρη και οριστική αποξήρανση της λίμνης.

Κατασκευάστηκαν μερικά τεχνητά έργα με τα πενιχρά μέσα της εποχής, που όμως δεν απέδωσαν. Έτσι σε λίγα χρόνια οι καταβόθρες ξανάκλεισαν.

Μια άλλη μεγάλη πλημμύρα σημειώθηκε το 1915 ήταν μάλιστα τόσο γρήγορη, ώστε οι χωρικοί δεν πρόλαβαν να απομακρύνουν από τα χωράφια τους τα δεμάτια του σιταριού που μόλις είχαν θερίσει.

Η ύπαρξη της λίμνης δεν αναφέρεται στον Όμηρο. Αναφέρεται όμως στις περιηγήσεις του Πausανία, σύμφωνα με τον οποίο "*σημεία ελείπετο επί των ορών ες ά επαναβήναι το ύδωρ λέγουσι*". Τα "*σημεία*" που αναφέρει ο Pausanίας, διακρίνονται και σήμερα καθαρά στις πλαγιές του Σαϊτά και του Μαυροβουνιού, ως χαρακτηριστική διαχωριστική

Ο παμπάλαιος ναός του Αγίου Γεωργίου, περισσότερο γνωστός ως "Παλιομονάστηρο", ένα αληθινό κόσμημα στα ήρεμα νερά της λίμνης Δόξα. Για να μην μένει ο ναός αλειτούργητος, αφιερώθηκε το 1991 στη μνήμη του Αγίου Φανουρίου.

Σαν μέσα από φυσική κορνίζα που σχηματίζεται από τους ευθυτενείς κορμούς των μαυρόπευκων, ξεπροβάλλουν τα γαλήνια νερά της Λίμνης Δόξα, το "Παλιομονάστηρο" και οι ολόλευκες κορυφές του Χελμού. (Αριστερά)

γραμμή του δάσους από το χαμηλότερο τμήμα που σκέπαζε το νερό.

Μετά τα συνοπτικά αυτά στοιχεία για το παρελθόν της λίμνης, ξεκινάμε να την γνωρίσουμε στη σημερινή της μορφή. Ένας βατός χωματόδρομος με αρκετές όμως λακούβες την περιβάλλει με συνολική περίμετρο 5,5 περίπου χιλιομέτρων. Είναι μια γραφικότερη διαδρομή σε επίπεδο έδαφος, που περνάει πάντα πολύ κοντά στη λίμνη και δίπλα σε ομαλές πλαγιές και λιβάδια, κατάλληλα για στάθμευση των εκδρομέων και κατασκήνωση. Μια στενή γλώσσα στεριάς που εισχωρεί στο δυτικό τμήμα της λίμνης, οδηγεί μετά από μερικές δεκάδες μέτρων στο πασίγνωστο "Παλιομονάστηρο". Είναι το παμπάλαιο εκκλησάκι του Αγίου Γεωργίου, που κατά την παράδοση ιδρύθηκε από

κάποιον καλαβρυτινό μοναχό τον 14ον αιώνα, πριν από την Άλωση της Κωνσταντινουπόλεως. Η αρχιτεκτονική του ναού είναι βυζαντινή, με στενό και ψηλό τρούλο, ενώ οι τοιχογραφίες είναι κατεστραμμένες ή σκεπασμένες από μεταγενέστερα επιχρίσματα. Δυστυχώς δεν έχουν γίνει εργασίες συντηρήσεως και το μνημείο δεν βρίσκεται στην καλύτερη δυνατή κατάσταση. Θεωρείται, ότι το μοναστήρι αυτό εγκαταλείφθηκε από τους μοναχούς του και μεταφέρθηκε στη σημερινή θέση της επιβλητικής Μονής του Αγ. Γεωργίου, όταν σε μια πλημμύρα του 17ου αιώνα τα νερά κατέκλυσαν όλο το οροπέδιο του Φενεού.

Συνεχίζοντας την περιήγησή μας στον περιφερειακό δρόμο της λίμνης, συναντάμε βορειότερα πλαγιές κατάρυτες με δάσος δρυός. Στο σημείο αυτό, δίπλα στη λίμνη,

είναι χτισμένη από το 1977 μια ωραία πέτρινη βρύση, που από τα δυο στόματά της ρέει άφθονο βουνίσιο νερό. Ήδη όμως βρισκόμαστε στο δρόμο που ανηφορίζει προς τα βόρεια και μετά από μερικές εκατοντάδες μέτρα καταλήγει στην **Μονή του Αγίου Γεωργίου Φενεού**. Είναι ένα τριώροφο επιβλητικό οικοδόμημα, χτισμένο σε υψόμετρο 970 μ. στις Β-ΒΑ πλαγιές της λίμνης μέσα σε δάσος δρυός. Σύμφωνα με την επιγραφή που υπάρχει στο εξωτερικό του ναού, πίσω από την κύρια θύρα, η Μονή χτίστηκε το 1693, αλλά ανακαινίστηκε από τα θεμέλια το 1754 λόγω

απευθείας στο Οικουμενικό Πατριαρχείο Κωνσταντινουπόλεως. Αυτό προκύπτει, τόσο από τον σχετικό κατάλογο του Πατριαρχείου των ετών 1797-1798 όσο και από την παμπάλαια σφραγίδα της Μονής, που έφερε την επιγραφή "Σφραγίς της ιεράς και σταυροπηγιακής μονής του Αγίου μεγαλομάρτυρος Γεωργίου Φονιά εν τη Πελοποννήσω".

Στο μέσον της πλακόστρωτης αυλής βρίσκεται ο ναός και ολόγυρά του ορθώνεται τριώροφο συγκρότημα κελλιών, που προσδίδουν στο χώρο αγιορείτικη μεγαλοπρέπεια. Στη μέση

Τα χαγιάτια της Μονής του Αγ. Γεωργίου στη νότια όψη του οικοδομήματος, χώροι εξαιρετικής θέας προς τη λίμνη, τα γύρω βουνά και το οροπέδιο.

Χειμνωιάτικο ξημέρωμα στη Λίμνη Δόξα.. Στα ακίνητα νερά της λίμνης καθρεφτίζεται το "Παλιομονάστηρο". Λίγο πιο πάνω ο επιβλητικός όγκος της Μονής του Αγίου Γεωργίου, στους πρόποδες του χιονισμένου Χελμού. (Αριστερά)

πυρκαγιάς. Η κατασκευή της Μονής είναι φρουριακή και ογκώδης και φέρνει στο νου τα αντίστοιχα αρχιτεκτονικά πρότυπα των Μονών του Αγίου Όρους. Υπήρξε από την αρχή "Σταυροπηγιακή", υπήγετο δηλαδή

του ναού και πάνω στην οροφή του οκτάπλευρου τρούλου είναι αγιογραφημένος σε άριστη κατάσταση ο Παντοκράτωρ.

Εκείνο όμως το στοιχείο, που προσδίδει στο ναό μια αίγλη μοναδική, είναι το "**Κρυφό**

Ένα τμήμα του κατάγραφου εσωτερικού του καθολικού της Μονής Αγ. Γεωργίου. Οι τοιχογραφίες είναι εξαιρετικής τέχνης και έχουν δημιουργηθεί μεταξύ των ετών 1762-1768 από τον ζωγράφο Παναγιώτη από τα Ιωάννινα. (Επάνω δεξιά)

Ένα τμήμα του ιερού χώρου του "Κρυφού Σχολείου", σε απόκρυφο σημείο του καθολικού της Μονής Αγ. Γεωργίου Φενεού. (Επάνω αριστερά)

Η Μονή του Αγ. Γεωργίου Φενεού είναι ένα επιβλητικό συγκρότημα με φρουριακή κατασκευή και χαγιάτια με υπέροχη θέα. Κάθε χρόνο προσελκύει χιλιάδες προσκυνητές.

Σχολείο". Στη δυτική πλευρά του ναού, πίσω από τον νάρθηκα, υπάρχει μια παμπάλαια ξύλινη σκάλα, που, τριζοντας χαρακτηριστικά από την πάροδο του χρόνου, ανεβαίνει απότομα και καταλήγει σε μια καταπακτή. Το στενό στόμιο της καταπακτής οδηγεί σ' έναν χώρο μυστηριακό και μισοσκότεινο, προορισμένο να χωράει πολύ λίγα άτομα. Τα άτομα αυτά δεν ήταν άλλα από τον μοναχό και τα λίγα Ελληνόπουλα, που στο τρεμάμενο φως των κεριών, προσπαθούσαν να διατηρήσουν την ιστορική συνέχεια της γλώσσας, της ορθοδοξίας και της εθνικής παράδοσης στα μαύρα χρόνια της σκλαβιάς. Είναι μια

αίσθηση πρωτόγνωρη, ένα περιβάλλον μυστικιστικό, υποβλητικό, φορτωμένο με ιστορία και κατάνυξη.

Μετά την ισχυρή φόρτιση από τον ιερό χώρο του Κρυφού Σχολείου τα βήματά μας μας οδηγούν στο Αρχονταρίκι της Μονής, εκεί όπου ο πατήρ **Γεννάδιος** υποδέχεται τους επισκέπτες του με εξάισιο γλυκό τριαντάφυλλο, από τις ειδικές ποικιλίες τριανταφυλλιάς και τις αρωματικές ροδιές που υπάρχουν στον κήπο της μονής.

Αγοράζουμε ένα βαζάκι απ' το θαυμάσιο αυτό γλυκό, σαν ανάμνηση της επίσκεψής μας. Βγαίνουμε για λίγο στο μπαλκόνι. Αφή-

νομε τα μάτια μας να πλανηθούν ελεύθερα στα βαθυπράσινα νερά της λίμνης, στο οροπέδιο του Φενεού και στις χιονισμένες κορυφές της Ντουρντουβάνας και της Ζήρειας...

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Αποστάσεις ΓΚΟΥΡΑΣ

(πρωτ. Δήμου Φενεού)

α) Μέσω Κιάτου:

ΑΠΟ ΑΘΗΝΑ 160 ΧΛΜ.

ΑΠΟ ΘΕΣ/ΝΙΚΗ 610 ΧΛΜ

β) Μέσω Ροξενών-Εβροστίας:

ΑΘΗΝΑ 180 ΧΛΜ

ΘΕΣ/ΝΙΚΗ 630 ΧΛΜ.

Υπάρχουν επίσης εναλλακτικές ωραιότατες προσβάσεις στον Φενεό μέσω Αίγειρας, μέσω Λίμνης Τσιβλού, μέσω Καλαβρύτων και Σπηλαίου Λιμνών ή και από άλλες προσβάσεις από τα νότια.

ΤΗΛ. ΚΕΝΤΡΟ 0747-0

ΔΗΜΑΡΧΕΙΟ: 51071, 51081

ΑΣΤ. ΤΜΗΜΑ ΦΕΝΕΟΥ: 51203, 51209

ΚΕΝΤΡΟ ΥΓΕΙΑΣ ΓΚΟΥΡΑΣ: 51333

ΔΙΑΜΟΝΗ:

“ΝΙΡΒΑΝΑ” (Φενεός) 51061

“ΞΕΝΙΑ ΚΑΛΛΙΣΤΩ” (Γκούρα) 51080

“ΑΠΟΣΤΟΛΟΠΟΥΛΟΥ”

(Αρχ. Φενεός) 41215

ΕΣΤΙΑΣΗ:

Παραδοσιακές ταβέρνες σε όλους τους οικισμούς και δίπλα στη λίμνη το “Κουτούκι του Στάϊκου”.

ΠΑΡΑΛΟΣΙΑΚΕΣ ΓΕΥΣΕΙΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ:

Ψητό γουρουνόπουλο, κασίκι στο φούρνο, κόκκορας με χυλοπίτες, φασολάδα και πίτες.

ΠΑΡΑΛΟΣΙΑΚΑ ΠΡΟΪΝΤΑ:

Κασέρι, μέλι, κρέας, πατάτες, φασόλια.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Α.Ν. Μπουβή, “ΦΕΝΕΟΣ, οδοιπορικό”, Αθήνα 1977.

2. Ν. Οικονομοπούλου -

Βλάχου, “ΚΟΡΙΝΘΙΑΚΗ

ΕΛΒΕΤΙΑ”, Έκδοση

3. Δήμος Φενεού, τουρ. οδηγός.

4. Δελτίο Ε.Σ.Ε., Τόμος XXII,

1995-2000

5. Ι. Βούλγαρη, “Μια

φυσιολατρική εμπειρία στη

Λίμνη του Φενεού”, Ιαν. 2002

Το Μοναστήρι προσέφερε πολλά στους αγώνες του έθνους και μάλιστα στα χρόνια της Επανάστασης είχε και οπλοφόρους μοναχούς. Σήμερα έχει απομείνει μόνον ο πατήρ Γεννάδιος.

Χάρτης της ευρύτερης περιοχής του Φενεού

Στο τελευταίο φως του χειμνιάτικου δειλινού, η πανσέληνος
ανατέλλει πίσω από τις ολόλευκες κορυφές της Ζήρειας και
φωτίζει με απέριττο φως τα νερά της λίμνης Δόξα.